

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija filozofije I/2				
Šifra/kod	FIL FIL 105	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	FIL 10 FIL i SOC 10 FIL I DRUGA 5
Ciklus studija	I	Semestar	2.	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položena Historija filozofija I/1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.maric.ff@gmail.com damir.maric@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 123	Termin konsultacija	Po rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	FIL: predavanja 3; seminar _____; vježbe 3; FIL I SOC: predavanja 3; seminar _____; vježbe 3; FIL I DRUGA: predavanja 2; seminar _____; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predavanja će krenuti razmatranjem "sokratovskih škola", pri čemu će se obratiti pažnja na sličnosti i razlike sa Sokratovom filozofijom. Najveći dio vremena u ovom semestru biće posvećeno Platonu i Aristotelu. Detaljnije će se govoriti o njihovom doprinosu u različitim oblastima filozofije (u epistemologiji, metafizici, etici, psihologiji itd.). Više pažnje u razdoblju helenističko-rimske filozofiji biće povećano stoicizmu, skepticizmu i epikurejstvu, i na kraju semestra neoplatonizmu. Studenti su dužni pročitati djela koja se budu obrađivala na predavanjima vježbama i seminarima, kao i sekundarnu literaturu koja se njima bavi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa najznačajnijim filozofskim problemima u djelima Platona i Aristotela, „sokratovskih škola“, te u helenističko-rimskoj filozofiji.				
SDG (cilj održivog	/				

razvoja)	
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ razumjeti filozofske probleme u periodu od „sokratovskih škola“ do Platona i Aristotela ➤ moći će kritički promišljati filozofske postavke ovog povijesnog perioda ➤ omogućit će im razumjevanje filozofskog utjecaja ovog povijesnog perioda na kasniju filozofiju ➤ moći će kritički promišljati vezu ovog povijesnog perioda na današnju filozofiju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Sokratovske škole: kirenska, kinička i megarska. Aristip, Antisten, Diogen, Euklid.
2.	Platon: biografija i bibliografija.
3.	Platon: epistemologija. Znanje kao sjećanje.
4.	Platon: metafizika. Teorija ideja. Ideje i materijalni svijet.
5.	Platon: kozmologija. Demiourgos, svjetska duša, materija, čovjek
6.	Aristotel: biografija i bibliografija
7.	Aristotel: logika i metodologija. Mjesto logike u Aristotelovoj filozofiji. Kategorije.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Aristotel: prva i druga filozofija (metafizika i fizika). Određenje prve filozofije. Problem supstancije. Odnos teologije i ontologije.
10.	Aristotel: psihologija. Određenje i vrste duše kod Aristotela.
11.	Aristotel: etika. Šta je vrlina. Etičke i dianoetičke vrline.
12.	Stoicizam: Zenon iz Kitiona. Fizika, etika, logika.
13.	Epikurejstvo: Učenje o atomima. Dobro i zlo.
14.	Skepticizam: razlozi za uzdržavanje od izricanja sudova. Ataraksija.

15.	Neoplatonizam: Plotin: Jedno i emanacije Jednog.
16.	
17.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.	
	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Testovi i permanentno praćenje</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testovi i permanentno praćenje: pismena i usmena provjera znanja • Seminarski rad: student je dužan u toku semestra uraditi kraći pismeni rad (7 – 10 stranica), usmena provjera znanja (obavezna, dodatna i preporučena literatura) • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature • Završni ispit: <i>pismena i usmena provjera znanja</i> <p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%	2.	Seminarski rad	15	15%	3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%																						
2.	Seminarski rad	15	15%																						
3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p>																								

	<p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W. Windelband (1978): <i>Povijest filozofije I</i>. Zagreb: Naprijed. 2. F. Koplston (1988): <i>Istorija filozofije I</i>. Beograd: BIGZ. 3. M. N. Đurić (1987): <i>Istorija helenske etike</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Diogen Laertije (1973): <i>Životi i mišljenja istaknutih filozofa</i>. Beograd: BIGZ 5. Platon, <i>Fedon; Država; Timej</i> (izdanje po izboru) 6. Aristotel (1992): <i>Metafizika</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. 7. D. Marić (2002) <i>Sokrates i kinici</i>. Zenica: Hijatus. 8. P. Gregorić i F. Grgić (eds.) (2003), Aristotelova <i>Metafizika</i>, samo prva dva teksta, str. 33- 93. Zagreb: Kruzak. 9. P. Gregorić i F. Grgić, M. Hudoletnjak Grgić (eds.) (2005): <i>Helenistička filozofija</i>, samo prvo poglavlje, str. 1-29., Zagreb: Kruzak. 10. K. K. V. Tejlor ur., <i>Istorija filozofije I: od početka do Platona</i>, Plato, Beograd, 2007. 11. D. Ferli, ur., <i>Istorija filozofije II: od Aristotela do Avgustina</i>, Plato, Beograd, 2007. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Filozofijski riječnik</i> u redakciji Vladimira Filipovića (1989): Zagreb: Matica hrvatska.
Napomene	

Marić Damir